

BEL

*informas

Nº 24

JUNIO/85

INFORMA BULTENO DE BRAZILA ESPERANTO – LIGO

Boletim Informativo da Liga Brasileira de Esperanto
Praça da República, 54 – 2º andar – Tel.: 232-6309
CEP: 20.211 – Rio de Janeiro – RJ – BRASIL

IMPRESSO

JEN LA HORO ALPROKSIMIĜAS!

Antaŭ ses monatoj, ĝuste en MESAGO DE LA PREZIDANTO sur la frontpaĝo de nia januara numero, ni avertis BEL-anaron pri la Ĝenerala Ordinara Kunsido okazonta lastsabate dum la venonta oktobro.

Tiam ni elektos la novan estraron por la oficperiodo 1986/1989, unu el la plej gravaj por la tuta Movado, ĉar ĝi enhavos la realigon de la CENTJARA JUBILEO DE ESPERANTO.

Se prezidanto de aliĝinta institucio aŭ alia estrarano ne povas ĉeesti la Kunsidon, ĝi rajtas nomumi delegiton (el la anoj de BEL) por reprezenti ĝin aŭ lin.

Tiu sistemo permesas al ĉiu aliĝinta institucio eĉ el la plej malproksima landparto efektivan partoprenon en ĉiuj decidoj de la Kunsido influante la destino de la Ligo.

Atentu, ke la du lastaj paragrafoj apartenas al la cirkulero pasintmonate ekspedita de nia Ĝenerala Sekretario, kiu kunsendis por kontrolo ekzempleron de la Statuto kaj du foliojn de la membrolisto, kies plenigo kaj resendo de kopio al la Ligo plenumas komencan paŝon por ekzercigo de voĉdonrajto.

Pliaj paŝoj koncernas la membraron mem!

Jen la horo eĉ por la malkontentaj membroj, por la kritikemuloj, por ĉiuj, kiuj ŝatas fari opozicion. Ankaŭ en la Ligo funkcias la principaro de la Nova Respubliko.

NE PERDU LA ŜANCON! Starigu mem kvazaŭ "politikajn partiojn" kun platformo kaj prezentado de elektebla estraro.

Ĝis nun aperis nenia decido de kandidato, tamen alproksimiĝas la horo por la povalternanco.

ĈIU KANDIDATARO SENDU, kiel eble plej baldaŭ nepre per la poŝta sistemo AR (Avizo de Ricevo), SIAN LABORPROGRAMON, ĉar "BEL informas" cedas ekde nun tutan paĝon por disvastigo de "politika pro pago" en la limoj permesitaj de la brazila leĝaro, laŭ intenco de nia Statuto, kiun devas atente tralegi ĉefe tiu kiu emas al federaciafero, ĉar estas skribite, ke BRAZILA ESPERANTO-LIGO inkluzive celas "kunligi la Esperanto-instituciojn en Brazilo, kaj kunlabori kun ili".

FERNANDO MARINHO

*** ALIĜU AL LA 21-A BRAZILA KONGRESO DE ESPERANTO ***** ALIĜU AL LA 21-A BRAZILA KONGRESO DE ESPERANTO

KULTURKUNVENOJ EN LA SIDEJO DE BEL – PROGRAMO POR JULIO/85

- 06/07 - Prelego de S-ano Luiz Alberto Martins pri la temo "BEL 78-JARA: HISTORIO KAJ PERSPEKTIVOJ"
- 13/07 - KONVERSACIA RONDO (informoj, poezio, muziko, anekdotoj, skeĉoj, vortludoj ktp ...)
- 20/07 - Ne okazos kunveno pro la 21-a Brazila Kongreso de Esperanto
- 27/07 - KONVERSACIA RONDO

* Ĉiuj kunvenoj komenciĝos je la 16a. horo *

ASTE: JAM 300 PERSONOJ ALIĜIS AL LA 21-A BRAZILA KONGRESO DE ESPERANTO EN BELO HORIZONTE! KAJ VI?????

BEL: NOVA SIDEJO DE PARNASO

Okazis je la pasinta 25-a de Majo la 1-a POEZIA VESPERO en nia sidejo, kie restis pruvite, ke la Esperanta Poezio ja vivas!

Prezidanto Marinho raportis pri renkontiĝo de poetoj kaj poeziamantoj kaj post enkondukaj paroloj transdonis la gvidadon de la kunveno al S-ano Jorge das Neves.

Kiel ceremoniisto, Jorge reliefigis la fakton, ke la poetino YARA NATHAN (arta nomo de la veteranino YOLANDA EVANGELISTA DE SOUZA) akceptis la inviton de Marinho kaj venis por deklamado. Li memorigis al ĉiuj, ke ŝi estis vigla Cseh-metoda instruistino kaj prezidanto de A.E.R.J. Nuntempe, ŝi havas la postenon de vic-prezidanto de Brazila Esperantista Katolika Organizo.

Jorge speciale salutis la poeton SYLLA CHAVES pro lia graveco en la poeziarto kaj proponis, ke li estu rezervita por la fina parto, kiel "plej bona peco de la kuko".

Deklamis poemojn en Esperanto: Elma do Nascimento, Marilena das Neves, Mário Ritter Nunes, Arandi Gomes Teixeira, Alfredo Aragón, Aloisio Sartorato, May Bijelefeld, José Jorge Serpa, Yara Nathan, Jorge das Neves kaj Sylla Chaves.

Ĉiuj estis varme aplaŭditaj kaj raportinde estas, ke Sartorato prezentis hajkojn de DIDERTO FRETO pro tio, ke li ni povis alesti; Serpa (nome de la freŝbakita Kosmopolita Konversacia Klubo) voĉlegis la poemon "Kanto de Sapiro", post biografiaj informoj pri la aŭtoro GERALDO MATTOS, loĝanta en Curitiba kaj unu el la plej elstaraj poetoj en nia literaturo; Jorge das Neves propagandis la dulingvan verkon "NAS ASAS DA TROVA E DO ESPERANTO/SUR FLUGILOJ DE TROBO KAJ ESPERANTO, de WALTER FRANCINI.

Post la recitado de JORGE DAS NEVES kaj SYLLA CHAVES, Prezidanto MARINHO gratulis ĉiujn (ĉirkaŭ 30 personoj) pro ĉeesto kaj partopreno en tiu Poezia Vespero, kies etoso daŭre brilis de la 16-a (ĝi komenciĝis akurate) ĝis kvarono post la 18-a. Finfine, li komisiis al YARA NATHAN, ke ŝi fermu la kunvenon per deklamado de LA VOJO, de ZAMENHOF.

ASSEMBLÉIA GERAL ORDINÁRIA

De conformidade com os Estatutos Sociais, o Presidente da LIGA BRASILEIRA DE ESPERANTO convoca todos os membros quites, bem como os representantes de instituições filiadas devidamente credenciados, a comparecerem à Assembléia Geral Ordinária a realizar-se, sábado, dia 29 de junho, às 16 horas, em sua sede social, à Praça da República 54 - 2º andar, tendo em vista a seguinte ordem do dia:

- 1) Leitura da Ata da Assembléia anterior;
- 2) Apresentação do Relatório de Atividades do Exercício de 1984;
- 3) Apresentação do Relatório Financeiro e Balanço referentes ao Exercício de 1984; e
- 4) Assuntos Gerais.

FERNANDO MARINHO
Presidente

NOVAĴOJ PRI BEL NOVAĴOJ PRI BEL NOVAĴOJ PRI BEL NOVAĴOJ PRI BEL NOVAĴOJ PRI BEL NOVAĴOJ PRI BEL

VIZITOJ AL LA SIDEJO DE BEL, EN MAJO/85 - Gilberto José de Souza, el Belo Horizonte, MG(03) Vitor Francisco Schch, el Santa Maria, RS (10/05); Geraldo Madeira, el Caxambu, MG (14/05); Christiane Pesenti, el Petrópolis, RJ (14/05).

DIPLOMOJ LIVERITAJ EN 1985 (ĝis la 31/05) - Baza: 28; Progresiga: 09.

ELDONITAJ DOKUMENTOJ EN 1985 (ĝis la 31/05) - Enspeznotoj: 562; Rembursaj enspeznotoj: 69; Fakturoj: 38; Leteroj: 114.

ALIĜOJ AL BEL, EN 1985 (ĝis la 31/05) - M-S: 298 (300); M-1: 127 (147); M-2: 21 (24); D-M: 44 (34); B-M: 04 (04); Entute: 494 (509) (Parenteze, aperas la ciferoj rilataj al 31/12/84).

ALIĜOJ AL UEA, EN 1985 (ĜIS la 31/05) - MJ: 08; MA: 73; MJ-K: 01; MA-K: 05; Entute: 87.

ABONOJ EN 1985 (ĝis la 31/05) - El Popola Ĉinio: 39; Heroldo de E-o: 31; Kontakto: 10; Internacia Komputado: 16.

ANONCETO ANONCETO ANONCETO ANONCETO ANONCETO ANONCETO ANONCETO ANONCETO ANONCETO ANONCE

Pola samideano serĉas korespondanton en Brazilo por sia ok-jara filo: Marian Zdankowski, ul. Szkolna 7mg, 11-731 Sorkwity, Pollando.

MALLONGE ... PRI LA BRAZILA MOVADOInformado pri Esperanto

RAPORTAĴO PRI ESPERANTO ĈE "JORNAL DO COMÉRCIO" - La 7-an de aprilo, "Jornal do Comércio", de Recife, PE, publikigis duonpaĝan artikolon pri esperanto. La raportaĵo titoligis "Que é o esperanto e como será seu futuro?" kaj ĝia aŭtoro estis S-ro João Batista da Silva (Laŭ informo de Pernambuco E-Asocio).

RUBRIKO PRI ESPERANTO ĈE ĴURNALO "A PROVÍNCIA DO PARÁ" - Daŭre aperas, ĉiusemajne, sub la respondeco de S-ano Alberto Milhomens, esperanto-rubriko en unu el la plej prestiĝaj ĵurnaloj de la nordo de Brazilo. La enhavo estas varia kaj lerte verkita. Jen kelklastaj titoloj aperintaj: "Olimpiadas de 1988 (21/04); "A língua da era da comunicação" (28/04); "Ontem, Hoje, Amanhã" (05/05).

PRELEGO PRI ESPERANTO EN MACEIÓ - Antaŭ nelonge, S-ano Ezequias Alves prelegis pri Esperanto al 30 seminarianoj de la Metropola Seminario de Maceió (Laŭ "Klariono", marto 85).

INFORMOJ PRI ESPERANTO ĈE EDUKAJ KOMUNIKILOJ DE PERNAMBUCO - Danke al klopodoj de S-ano João Batista da Silva, regule estas dissendataj informojn pri la internacia lingvo ĉe "Rádio Universitária" kaj "TVU-Canal 11"; same, ĉe "Jornal do Comércio" (Laŭ "Pernambuco Esperantista", jan 85).

PRELEGO PRI ESPERANTO ĈE "ROTARY CLUB DO RIO DE JANEIRO" - okazis, la 16-an de aprilo, farita de S-ano Mario Ritter Nunes. Sekvis demandoj kaj debatoj pri la temo. Entute, tri horoj da informado pri esperanto ĉe tiu grava institucio.

CELTRAFA KAJ OBJEKTIVA INFORMO PRI LA INTERNACIA LINGVO ĈE "JORNAL DO PAÍS" - La 11-an de aprilo, aperis portugallingva artikolo pri la kreskanta influo de la angla lingvo ĉe la portugala en "Jornal do País", semajna ĵurnalo, legata tra la tuta lando. Tuj poste, la 9-an de majo, la sama ĵurnalo publikigis longegan leteron de S-ano Marcus Tulio de Almeida Flores, el Belo Horizonte, kiu profitis la okazon por sendi sian opinion pri la temo kaj trafe prezentis objektivajn informojn pri la lingva problemo kaj ĝia solvo pere de esperanto. Jen imitinda agado! Gratulojn al S-ano Túlío!

INFORMO PRI ESPERANTO ĈE REVUO "OUTRA" - "Outra" estas dumonata revuo pri alternativaj vivmanieroj kaj ekologio (Av. Pres. Vargas, 633/1109, CEP 20071, RIO DE JANEIRO, RJ), eldonata en Rio de Janeiro sed kun legantoj en la tuta lando. La 1-a numero, kiu aperis en oktobro 84, aperigis informon pri la instruado de esperanto en Finnlando, elprenitan de "Esperanto-Notícias".

Esperanto-Instruado

EAB: MODELA AGADO EN LA INSTRU-KAMPO - Esperanto-Asocio de Brasília okazigis, de la 4-a ĝis la 9-a de februaro, altnivelajn kursojn gviditajn de S-ano Geraldo Mattos (vidu "BEL informas", marto 85). Nun, EAB aperigis detalan raporton pri tiu okazintaĵo. Per ĝi, ni estas bone informitaj pri la tuta laboro farita tiurilate: kursprogramo, pri la instruisto, pri la partoprenintoj, ĝenerala organizado, financoj kaj atestoj. Krome, ankaŭ aperas du aneksoj: listo de enskribiĝintoj kaj ĵurnaleltranĉaĵoj kiuj publikigis informojn pri la kurso. Por julio, tuj poste la 21-a Brazila Kongreso de Esperanto, oni jam programis kurson pri tradukado, gvidotan de S-ano Leopoldo Knoedt. Detaloj aperos en la proksima BEL informas.

RESTARIGITA LA ESPERANTO-KURSO ĈE FEDERACIA UNIVERSITATO DE PARÁ - Jen la ĝojiga novaĵo aperinta en "La Verda Papago", marto/aprilo 85. Laŭ tiu bulteno, la restarigon de la Kurso oni ŝuldas al S-ano José Ribamar Leite de Azevedo. La lecionoj okazas ĉiumerkrede kaj vendrede, de la 18h30m ĝis la 20h30m, ĉe "Centro de Letras e Artes". La Kurso komenciĝis la 10-an de aprilo kaj en ĝi enskribiĝis 25 personoj. Ili petas ke oni salutu tiun iniciaton sendante leterojn aŭ p.k. al "Centro de Letras e Artes (Curso de Esperanto), Campus da UFPA, Rod. Bernardo Sayão, 66.000-BELÉM;PA.

INTENSIVA CORSO DE ESPERANTO ĈE FEDERACIA UNIVERSITATO DE SANTA MARIA, RS - Danke al Prof. Dr. Vitor Francisco Schuch, el "Centro de Educação da Universidade de Santa Maria", okazis intensiva kurso de esperanto (21-hora), de la 17-a ĝis la 19-a de majo, sub la gvido de S-anino Zélia Coelho da Silva, el Porto Alegre, en tiu grava Universitato de Rio Grande do Sul.

KURSO DE ESPERANTO ĈE "INSTITUTO DE LÍNGUAS DO CENTRO EDUCACIONAL ANTONIO GOMES DE BARROS, EN MACEIÓ - okazas, dufoje, semajne, vespere (Laŭ "Klariono", marto 85).

KURSOJ ĈE "KLUBO ESPERANTISTA ZAMENHOF" - En Belém, Pará, okazas en tri niveloj: elementa, baza kaj konversacia (Laŭ "La Verda Papago", marto/aprilo 85).

KURSOJ ĈE "UNIÃO ESPÍRITA MINEIRA" - okazas, sub la gvidado de S-anoj Alberto Chueiri kaj Julio Cesar Moreira da Silva, kun la partopreno de 114 lernantoj (Laŭ "Informilo" n° 05/85).

KURSFINIĜO EN PERNAMBUCO - La 22-an de decembro, estis aljuĝitaj diplomoj al la kursfinintoj de 84: 4 en la elementa kaj 4 en la meza kurso (Laŭ "Pernambuco Esperantista", jan 85).

ESPERANTO-KURSO EN SÃO CARLOS, SP - okazas, sub la gvido de S-ano Aristophio A.A. Filho, ĉe Spiritista Centro "Casa do Caminho", ĉiuvendrede, ja la 8-a vespere, kun la partopreno de 10 lernantoj.

ESPERANTO-KURSOJ EN NITERÓI - Niterói Esperanto-Klubo sukcesis organizi ĉi jare tri bazajn kursojn kaj unu progresigan kurson en la sidejo de Spiritisma Federacio de Ŝtato Rio de Janeiro (Rua Coronel Gomes Machado, 140 - Centro), kaj unu bazan kurson ĉe "Fraternidade do Caminho" (Rua Joaquim Távora 6, casa 4, Icaraí). Ĉe la unua adreso, gvidas la kursojn S-anoj Emilio Ferreira (ĉiulunde, 18:00/19:30h, baza), Balbina Ferreira (ĉiumarde, 17:00/18:30h, baza) kaj Zulmiro B. Neves (ĉiumarde, 19:00/20:00h, progresiga). La kurson en Icaraí gvidas S-ano José Pedro Milagres, ĉiusabate, de la 15:00 ĝis la 16:30h.

DIVERSAJ

FONDITA E-GRUPO EN MÉIER (RJ) - Ekde aprilo, funkcias grupo por la lernado de esperanto ĉe "Centro Espirita Joao Batista (Rua Dona Claudina, 105 - Méier, Rio de Janeiro, RJ). Ĝi nomiĝas "Grupo Clara Silbernik" kaj la kunvenoj okazas ĉiusabate, je la 15-a horo. La Grupo elektis la metodon "Aŭdu kaj Lernu - Legolibro I/Elementa", de Sylla Chaves kaj estas invitataj ĉiuj esperantistoj kiuj deziras partopreni en la studado de la internacia lingvo. La kursgvidanto estas S-ano Zózimo Pereira Costa.

REELDONITA, EN BRAZILIO, GRAVA VERKO DE RENÉ DE SAUSSURE - Sub la respondeco de Laborgrupo "Antaŭen" (Caixa Postal 07-1055, 70.000-BRASILIA, DF), estis reeldonita la fama verko de René de Saussure "La vort-strukturo en esperanto" Ĝi jam estas mendebla ĉe la Libroservo de BEL.

UNUA "RENKONTIĜO ESPERANTA VALE DO AÇO" ESTIS PLENSUKCESA - Pli ol 40 gesamideanoj el Belo Horizonte, Governador Valadares, Coronel Fabriciano, Acesita kaj Ipatinga ĉeestis al la Unua "Renkontiĝo Vale do Aço", la 21-an de aprilo. La Renkontiĝo estis iniciato de Acesita E-Klubo kaj Ipatinga E-Frateca Grupo kaj la programo estis tre varia (muzikoj, prelegoj, ludoj ktp ...).

"PIB-BULTENO" PROVIZORE ĈESIS APERI - Pro la nekontentiga reago, Pionira Inform-bulteno, kiu celis kunligi la esperantistojn laborantajn ĉe "Banco do Brasil" ĉesis aperi. Tamen, la iniciatintoj, S-anoj Jorge das Neves kaj Ruy Albuquerque, plezure kontaktos gekolegojn en Belo Horizonte, okaze de la 21-a Brazilia Kongreso de Esperanto.

FONDITA "GOVERNADOR VALADARES ESPERANTO-KLUBO" - laŭ informo de S-ano Esaú Hosana Vieira (Rua 44, nº 139, N.Sa. das Graças, 35.100-GOVERNADOR VALADARES, MG). Li petas, ke oni sendu materialon por ekspozicio (libroj, gazetoj, turismaj prospektoj ktp ...).

NOVA ESTRARO ĈE "ESPERANTO-ASOCIO DE SANTA CATARINA" - La 28-an de marto, estis elektita nova estraro de EASC por la oficperiodo 1985/1987, sub la prezidanteco de S-ano Evaldo Pauli. Gratulon kaj fruktodonan laboron!

FEB ELDONOS VORTARON "PORTUGALA-ESPERANTO" - Laŭ informo aperinta en "Reformador", aprilo 85, baldaŭ aperos nova vortaro "Portugala-Esperanto", kun 30.000 vortoj. Ĝia aŭtoro: S-ano Allan Karreldono, ĝis 1987, de la jenaj verkoj: "Essência e Futuro da Idéia de Língua Internacional (dulingva)", "Monumento de Carlo Bourlet", "Esperanto-Modelo", "Diverskolora Bukedeto", "Voĉoj de Poetoj" el la Spiritita Mondo kaj "La Libro de la Spiritoj".

NOVA ESTRARO ĈE "KLUBO ESPERANTISTA ZAMENHOF" - La 31-an de marto, estis elektita nova estraro ĉe "Klubo Esperantista Zamenhof", Belém, Pa, por la oficperiodo aprilo 85/87, sub la prezidanteco de S-ano Alberto Milhomens (laŭ "La Verda Papago, marto/aprilo/85).

FONDITA "PEDRO LEOPOLDO E-KLUBO" - Jen la novaĵo aperinta en "Informilo", 05/85, de Departamento de Esperanto de Uniao Mineira de Espiritismo. La iniciato estis de la propraj kursfinintoj de la antaŭ nelonge esperanto-kurso tie okazinta.

21-a BRAZILIA KONGRESO DE ESPERANTO 21-a BRAZILIA KONGRESO DE ESPERANTO 21-a BRAZILIA KONGRESO DE ESP

LASTAJ INFORMOJ: La Kongresa Komisiono informas, ke jam aliĝis al la Kongreso 300 personoj. Ĝis la fino de junio, oni dissendos la Duan Cirkuleron, kun informoj pri Hoteloj. Tiuj kiuj jam aliĝis al la Kongreso, povas kandidatiĝi al la Komuna Loĝejo, kies prezo estas tre modesta. Fine, ĝi petas al ĉiuj donaci ion por la Aŭkcio kiu okazos dum la Kongreso.

NOVAJ TITOLOJ EN LA LIBROSERVO DE BEL NOVAJ TITOLOJ EN LA LIBROSERVO DE BEL NOVAJ TITOLOJ EN LA LI

- ESPERANTA ANTOLOGIO - POEMOJ (1887-1981), UEA, 1984	3,01 ORTN
- PLENA ANALIZA GRAMATIKA DE ESPERANTO, Kalocsay-Waringhien, UEA, 1980	2,40 ORTN
- ĈU VI KONAS LA TERON, Endre Dudich, UEA, 1983	0,60 ORTN
- BAZA LITERATURA KRESTOMATIO, Hungara E-Asocio, 1982	0,71 ORTN
- ESPERANTO AŬTODIDAKTE, Audrey Childs-Mee, TK/Stafeto, 1983	1,06 ORTN
- LA SENTIMULO, J.F. Cooper/R. Imbert, IKS, 1982	0,48 ORTN
- SUR FLUGILOJ DE TROBO KAJ DE ESPERANTO, Walter Francini, 1984	0,15 ORTN
- LA VORT-STRUKTURO EN ESPERANTO, René de Saussure, Laborgrupo Antaŭen, 1985	0,10 ORTN
- REKTA PENSADO, Evaldo Pauli, FONTO, 1983	0,41 ORTN
- GERDA MALAPERIS, Claude Piron, FONTO	0,15 ORTN
- LOGOZOFIO	0,01 ORTN